

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Folkslag ärhåller sit wårde. Öfversättaren ästunt
 där för sin användas möda och besvär ej någon kårar-
 re medergållning, än at kunna meddela androm den
 förnöggelse och förbättring, hwilken han self i denna
 sköna boken funnit och wunnit. Den konstn at be-
 ständigt, och wid alla of mötande tilfällen och om-
 ständigheter, äga en fulltomlig glädje och förnöggelse,
 tyckes ju wara af det wårde, at man ej må anse nå-
 gra Wåtar, den at winna och ärnå. Har läsware ej
 plus in rubro quam in nigro, ty ehuru stor titeln är
 synes, så swarar dock innehållet fulltomligen däremot.
 Werkets widlöfthet, tryckets kostnad, och kan handa
 förtre ällrare af denna nögsambets konstn, jämte Öfvers-
 sättarens sarrigdom, äro betänklige omständigheter, at
 wåga upläggningen af detta werkets öfversättning på
 en gång; hwarjore Öfversättaren för nyttigt funnit,
 så til sin sårerhet, som Pränumeranternes mindre kår-
 ning i utgiften, at styckewis af trycket låta öfversät-
 ningen utkomma; och det i följande ordning. Första
 stycket innefattar företalen, med de Lardas yrande
 öfwer denna boken; och sedan en af Autorns afhand-
 lingar i sänder; då på hwar och en sårstilt, efter des
 widlöfthet och anörande kostnad til tryckande prä-
 numereras. Detta sätt lättar ej allenast Öfversätta-
 rens möda, utan gör afwen utgiften och kostnaden för
 dem, som tid efter annan däri deltaga, lättare och min-
 dre kårbar; det torde ock tillika reta lystnaden hos Lä-
 saren til werkets fortfölgd; således lærer första stycket,
 af hwad som tryckes, komma at utgöra 5 å 6 ark, 4to,
 hwarå hos mig betales 1 Dal. Smt i pränumeration
 för hwarje exemplar, då trykningen efter ärhållert til-
 stånd genast kan begynnas.

Med första åmnar Stepparen Jonas Moleen af-
 segla härifrån til Carlshamn, de som med honom åstun-
 da några waror, annåla sig hos Hr. Joh. Hindr.
 Dilsch.

Herrar Pränumeranter påminnas, efter förlede-
 wecka skedd kundgörelse, at låta afhemta Andra De-
 len af Nye-Biskopens D. Tillotsons utwalda Predi-
 ningar på Langsta Boktryckeriet.

Göteborgska Becko-bladet.

Torsdagen, den 25 Julii, 1765.

Slutet om Öfwerflöd. (Se N:o 29, sid. 241)

Ho leswer öfwerflödigare än Angelsmän, eller
 prächtigare än Fransoser? Se wi icke små
 Handels-ämnen komma från Lybeck med galonerade
 hattar, grannare än wårt Stor-folk? och til-
 wål äro dessa orter i god wålmåga. Ho kan ut-
 stå den tanken, at öfwerflöd är et Folks fördärf,
 då det är en wis frukt af des wålmåga? Ingen
 nekter, at öfwerflödet kan wara, sedan förnögen-
 heten förswunnit; men däraf följer icke, at rike-
 domarne komma tillbaka, då öfwerflödet astager;
 det är allenast en liten tröst, at kunna leswa, me-
 dan man leswer = om man än icke kan lemna
 mycket at skilne arsingar.

Men hålt! När wåre små Herrar prädika så
 starkt emot öfwerflöd, och tillika stryca af sit flö-
 seri; tyckas de böra motas. Det är då bäst, at
 tänka något alswarsamare härpå.

Är det öfwerflöd, at bruka något, utom hwar
 bruk man ändå kan leswa? Då äro de flesta rät-

ter och alla liqueurer, utom watten och mjölk, idel öfwerflöds waror; då böra alla kläder, utom skintröjor, utmånstras: då äro våra hus, ända till och med torpare-höjor, öfwerflödiga.

Hwad är då öfwerflöd? Att klåda sig i siden eller andra fina tyger, att hafwa flera rätter på sit bord, ibland en tafel Caffé, bo i et beqwämt hus, där man har flera rum, än man nödwändigt behöfwer? Att röka sin pipa, ta sin pris, &c. Att åta i sina förrätningar i öfwertåkt wagn? Hå ja = = öfwerflöd = = sagta, min wän. Så påstås at få lefwa, när man kan lefwa på egen kostnad, utan at girigas. Men det som är öfwerflöd hos en, är sparsam lefnad hos en annan; och då två lefwa lika, kan den ene slösa, och den andre gnia.

Häraf synes, at det ej så lätt låter sig göra, at utfatta gränstorna för en förnuftig lefnads art, eller egenteligen säga, hwari öfwerflöd består. Om jag just därför, at jag är Swenskt undersåte, skulle pligta hwar gång, jag behagar dricka et glas win eller Caffé, så tyckes det wara hårdt; och hwad har en människa af sin slit, möda och arbete, om det förmenas hånne at åta och dricka, och göra sin själ goda dagar i sit arbete?

Docklikwäl torde et Folk, som till äfwentyrs är want wid öfwerflöd, behöfwa förmynderskap: skulle det då ej wara nödigt, at genom lagar och förfatningar inskränka deras yppighet? Om man dömer af försarenheten, blifwa desse lagar på papperet utan verkställighet, och man måste likwäl tro, at de äro nödwändige. Jag har aldrig funnat

nat se det minsta spor efter någon werkan däraf, ehuru jag sett många yppighets förordningar.

Skulle man icke tro, at en fattig Nation skulle af sig sjelf på en nyttig sparsamhet, om där icke wore åtskilligt, som hindrade des estertanke. Wi se de böjesser, som finnas hos människorna, wara så besfaffade, at de meste önska sig förmögenhet: och hwad manne det är, som hindrar dem, at anse och bruka en anständig sparsamhet, såsom et medel till des winnande?

Det är betänkeligt, och dock oförnekligt, at fattigdom föder slöseri, äfwen så wäl, som slöseri fattigdom. En människa, som selas dagelig utkomst, och ingen uträkning kan göra på hushållning, låter mycket snarare alting gå wind för wäg, än en annan, som kan uträkna, hwad han om året wil använda till det ena och andra. Han gör up sin stat, han ser, i hwad puncter han kan inskränka sina behof, och hafwa så och så mycket i behåll, då den förre söker någon tröst under sina bekymmer, och låter dag komma och dag gå.

Men öfwerflötet för en estertänksam hushållare, hwari skal det bestå? I reda penningar, och sådane, som man kan ha lust at göma. Wi se, at när vår Almoge har sålt något af sina waror, så springer han, liksom elden wore efter honom, at förwandla sine sedlar i metaller. Räcker summan till, så köper han silfwer eller koppar: har han fått mindre pengar, så köper han tenn, och tager knapt så mycket hem, som han behöfwer

wer til nästa upbörds-möte. Det kan disputeras, antingen denne handelen är löseri eller sparsamhet.

Det torde wara en stor synd emot saktmodighets lagarne, om någon wille säga, at den som skal få lust at spara, måste någorlunda weta, at han sparar åt sig och de sine. En Fru hade en liten täck hund, som lefde altför sparsamt, och wille intet äta: när han fåfängt fått droppar, som skulle gifwa matlust, hände at en katta kom in med god appetit til hans tatrif; Jolie tänkte, (hwad! en hund tänkte?) ja han raisonerade, at det wore rådeligare, slicka af sit eget, än spara åt et smalande rofddjur. Det war sedan aldrig swårt, at få honom til at göra goda måltider: allenast man kallade på Måns, så war appetiten där.

Tänke ingen, at min wörduad för Skriften är mindre, om jag midt under mine lekar tänker på Guds ord: när det sannas som skrifwet står 2 Pet. 2: 13. de pråla af edra gåfwor, lösa med edert: så är sannerligen sparsamheten flyttesärdig. Och man tänker mindre på hushållning, än på öfwerdåd, då man ser sin ägendom bli et rof, däraf Zions dörrar gå och swansa. =

Men hwad är detta alt? Tankespel, som ingen ting uträtta. Det är ganska troligt, at om fattigdom och orätwisa kunde hjelpas bort, och man finge något om händer, som man hölle wårdt at göma, skulle intet annat, än et nödwändig, öfwerflöd bli qwar. Tre ynglingar och farge gubbar skulle göra en lyckelig motwigt mot hwarandre, och här skulle ej lösas af flere, än dem som

som behöfdes at släppa ut fångarne i en rörelse, som wore almannt nyttig.

Det tyckes wara bäst, at wakta sig för girighet, och ej leswa med andras skada: men nytja det goda Gud gifwer, i Hans fruktan, efter eget behag. Den som wil wara njugg, är det då för egen räkning, och den som gör sig til godo, gör ej illa. Somliga människor äro lika kor, som gagna mest, emedan de leswa, och gifwa sin ymniga mjölk; andre äro like = som ej gagna i lifstiden, men gifwa et godt fäsk och ister, när de blifwet slagade. Låt dem bägge wara: de äro nyttige. Men de som likna rofddjur, göra skada, skalägga dem de handla med, med et ord blodiglar, dem önske wi befrias ifrån, om något hopp är därtil. Sparsamhet lärdes då af sig sjelf.

Den oändeliga Wisheten, som styrer werlden, tyckes allestädes i människornas höjelser hafwa wisat wägen til de mått, som kunna med fördel widtagas i de stora hushållningar på jorden, och då han tillika utströdt på et ej mindre wist, än nådigt, fått sina gåfwor öfwer alt, så at hela jorden är full af hans rikedomar, samt låtet hafwet intaga et så stort rum på wårt klot, at människorna måtte hafwa salskap med hwarannan, och inbyggarne på den ena orten få nytja den andras öfwerflöd; så kan man wist göra förmycket af klagomål öfwer öfwerflödet. Men wårt raiseri och wårt öfwerdåd! Wår yppighet och wår utskinnade fåfanga, som stiger så högt öfwer wåra behof, wår beqwämlighet och wåra förnustiga

tiga nöjen! som hysosätter så många nippemakare, nypighets framare och gycklare, at wi hellowe blifwe et gylleri och et apespel; ho kan befrifwa den olyckan? Wär ort ger mig ej särdeles ämne; stige en annan fram, och prädike för almånheten därom, så at wåre wetwillingar och själlor komma til blygd!

A. H.

Korta Stadsnyheter.

Göteborgska Wexelpriset.

Lördagen, den 20 Julii.

London - - 95 - - Dal. Rmt.
Hamburg - 89 - - M:f Rmt.

Onsdagen, den 24 Julii, war ingen cours.

Inkomne äro Skepparne William Hamilton ifrån Newyork med varlast, och John Crawford ifrån Hamburg med dito.

Utgångne äro Skepparne A. Liberg til Singeland, J. Dgilwie til Lieth, Rob. Forroster til Lieth, J. D. Wolz til Irland, P. Schlotz och S. Lamberg til St. Malo, alle med järn och bräder, samt P. Heidenstrauß til Irland med fill.

Små Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen äro ifrån den 17 til den 23 Julii födde 3 gosse- och 2 flicko-barn. Döde Järndragaren Jöns Dlofsson Ryberg, 47 år, af håll och stung; Tunnebindare-Gefällen Iwar Jönsson, drunknad; samt 4 barn, af wattusot, slag och trösten. 3

I Lyfka Församlingen döde Kniffmeden Peter Beerdom, 85 år; samt Anna Steina Falk.

I Kronhus-Församlingen födde 2 barn. Wigde Corporalen Anders Lundstedt och Enkan Eva Cath. Brönberg.

Rundgörelser.

Följande Böcker, in folio, finnas til köps hos Joh. Georg Lange, senior. näml. Historischer und Geographischer Atlas der ganzen Welt, compl. 13 bände. D. Willischens Biblia Parallelo Harm. Exeget. über das alte Testament, 5 bände. Dito 3te Tom. Dito über Daniel und die 12 Propheten. Verlenbürger Bibel, 4 bände. Swenske Kyrko-Biblen med kopparstycken och Peringskjölds slägtregister. Scriverens Selen Schas, 2 bände. Atlas med 36 chartor. Atlas med 20 dito. Bibliskt slägtregister. Beskrifning om St. Clara Kloster. Dito om stora Lutzena, af Mag. Abr. Sahlstedt, Stockholm 1743. Schleibani Historia. Giesens historische Tabellen. Opera Johannis Argenterii Castellonovensis Demonst. Hannoveræ 1610. D. Abrah. Calovii Biblia Test. veteris illustrata, Tomus 2, continens Prophetas majores & minores, & Tom. 3. libros Apocryphos exhibens, Francofurti ad Manum 1672. Dito Nov. Test. Tom. 2. 1676. Sweriges Rikes Lagböcker, trykte i Stockholm hos Ignatium Meurer, 1666. Petri Heigii J. C. Electorum & Ducum Saxonie Consilarii Commentar. super 4 Institutionum Imperialium. D. Justiniani libr. a Ludov. Person, J, U, D, Witebergæ 1603. Consiliorum ac Consultationum Ernesti Cothmanni Lemgovienfis, Vol. I, & IV, Francofurti 1613. Commentar. in Jus Lubecense a Dav. Mevio J. C. Francofurti & Lipsiæ 1700. Baptista Fulgosi de dictis factisque memorabilibus collectanea a Camillo Gilino latino facta. Quintus Curtius de rebus gestis Alexandri Magni Reg. Macedonum. Sermones discipuli de Tempe & sanctiss. promtuariorum exem.

exemplor. Quadragesimali noviter addito &c. Antoinii Louii Enneadis, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11. 2. hand. Itinerarium Germaniae Auctore Martino Zeilero. D. Martini Lutheri famelicke Schriften, 1, 3, 4 Theil. Wittenberg 1550. Postilla oder auslegung der Sontags Evangelien, und anderer Feste der allgemeinen Kirchen das ganze Jahr, geschriben durch den gelehrten Herrn Gregorium Barnowka, 3 Tom, 1587. Dito durch D. Silemannum Heshusium zu Helmstadt, 1580. Nathanaelis Tiesit Postilla, Leipzig 1613. Platonis Athen. opera, Basilea 1561. Aller des heiligen Römischen Reichs gehaltenen Reichstags Ordnung u. Manns 1607. Bömische Landordnung u. Frankfurt am Main 1604. Polybii Historia, 1530. Flavii Josephii Hebraei antiquitatum Judaicarum Libri XX. interprete Ruffino 1534. Opera Philosoph. omnia P. Rami, & Scholarum Grammaticarum Libri XX. Petri de la Valle Reisebeschreibung in die Orientalische Länder, 4 Theil, Genff 1674. Leben Carl des zwölften, Königs in Schweden, mit Münzen und Kupfern, 1, 2, 3 Theil, Hamburg 1745. På Meubel Adressen finnes framl. Kyrkoherdens uti St. Catharina Församling i Stockholm, Magisters And. Bälts berättelser öfver alla Sön- och Högtidens dagars Evangelier.

En uti fullkomligt stånd, och merendels ny fyrstigt stadswagn, med stång och stång-seklar samt tommar, finnes til köps; underrättelse härom fås hos Herr Capitainen och Riddaren Hefesto.

Nyligen inkomna Westphaliska stinkor finnes til köps; hwarom underrättelse på Boktryckeriet lemnas.

Emellan Kyrkogatan wid Källaren Tre Remare och Wallgatan i hörnet wid Magasins-gatan, eller Herrar Hans & Jacob Buschs bakgård, är et angelägit Fransiskt bref tillika med en Plåtsedel, som war ihoppwäcklad med bresivet, för en ärlig man, i förleden weskä förkommit; den som samma uphittat, gbre så wäl och gifwe det tillkänna här på Boktryckeriet, eller hos Herrar Hans & Jacob Busch; Plåtsedeln aflåtes gerna, til tacksamhet för beswäret och ärligheten.

Göteborgska Secto-bladet.

Torsdagen, den 1 Augusti, 1765.

Rårda Nyheter.

Stockholm. Nyligen har Swenske Mercurius för Maji månad lemnat pressen, och fortfar Herr Kongl. Bibliothekarien Gjordwell uti des wanliga sed, at utbreda sund smak, och gbra witterhet mera känd ibland landsmännen. Som denna tåcka månads-frist går emellan alt för så händer i dessa landsändar, twiswelsutan efter man ej lærer så särdeles hafwa sig inräknings egenkapet bekanta; wil jag försöka med några få ställen därutur, efter som de först komma för ögonen under det jag blädrar.

Jag wil, säger Hr. G. hädanefter införa en ny artikel i den Swenske Mercurius, under namn af Bibliographia Swo-Gothica, som skal innehålla en Historisk, och stundom Kristif, Förtrefning på alla de böcker och skrifter, som från 1765 års början utkomma i Sverige, eller af Swenskar utgifwas utomlands, eller af Utlänningar om Swenska saker författas *.

Hh

Uti

* Wår Mercurius blir således alt mer och mer intressant för Ds och Esterkommande.